Ramon Vidal i Planas una vida senzilla, una vida de barber

Besalú, Vila Comtal | 17/06/2016 | 17:31

"Val més ser un petit amo que un gran mosso"

Em trobo picant a la porta de 'Can Pagès' una d'aquelles cases que es perden una mica més enllà dels límits del centre històric de la Vila Comtal de Besalú.

Allà m'esperava en Ramon Vidal. Ja li tenia vist, li recordava jovial, xerraire, extravertit... I amb aquest pensament la porta de casa seva s'obria i ell sortia al carrer. El nostre protagonista li costarà de reconèixer-ho però la proposta d'entrevista li va posar una mica nerviós. "La meva vida és senzilla... Quin interès pot tenir un barber?"

Jo somric, les vides de les persones sempre m'han entusiasmat. Tota història es mereix respecte i és així com comença la seva...

En Ramon Vidal i Planas és fill d'en Narcís i la Conxita i va néixer a Serinyà (Pla de l'Estany) l'11 de desembre de l'any 46.

Actualment està jubilat després d'haver dedicat cinquanta anys de la seva vida a una antiga professió: la feina de barber.

Els seus primers records més directes els té amb 14 anys que agafa un treball de 13 hores a l'estiu plantant pins al Clot de Brió i un altre mesurant les parcel·les del Pla de Martís. (La seva memòria m'indica que parlem de les zones de Sant Ferriol i del Pla de l'Estany, respectivament).

Vidal tenia moltes ganes de deixar els estudis, començar a tenir ingressos i disposar d'una incipient independència. "És en el que pensa tot jove, no creus?" em deia buscant complicitat amb la mirada.

És així com, en acabar aquest estiu del 60, marxa a viure a Torrella de Montgrí per sis anys amb el germà de la seva mare per començar a treballar de mecànic i d'aprenent de barber amb en Lluís Ruiz. La mort de la seva mare arriba quan el tenia 17 anys.

És, aleshores, que em diu seriós i fent un salt en el temps, "saps que jo, em deu anys, em dedicava a ensabonar barbes a Can Parés de Serinyà?". "Pot ser, ha estat el meu destí ser barber però el meu somni sempre ha estat ser mecànic de cotxes".

És per això que durant molt de temps va compaginar la feina al taller amb la feina a la barberia. Amb una mirada perduda i un sospir em deia "Ja veus al matí amb les mans ben brutes i a la tarda amb les mans ben netes".

"Vaig ser aprenent de barber durant més de cinc anys. La meva feina era amorosir les barbes. Has de tenir en compte que en aquell temps la majoria de gent treballava al camp. Bé podien ser pagesos, llenyataires o fer carbó. La qüestió és que les seves barbes eren dures i brutes i no podies arreglar-les només a cop de navalla. Les barbes s'havien d'estovar amb un esprai i després ensabonar-les amb un bon massatge. És després que s'agafa la navalla, ben esmolada gràcies al passador (tira de cuir). Si el client es queixava de què li tibava tornàvem a ensabonar".

En acabar l'afaitada podies posar una tovallola calenta, això era a gust del consumidor, i feies un bon massatge amb un tònic. Encara ara, jo recordo el Floyd de tota la vida".

Ramon m'havia fet un bon resum de com era un bon afaitat fa 40 anys i continuava la seva biografia explicant que arriba a Banyoles amb 20 anys d'edat per treballar per en Miquel Planell com a Perruquer i Barber a Can Capa. Tampoc va deixar la feina de mecànic treballant a les carrosseries Can Bertran. Ho va compaginar tot plegat de nou.

Poc temps després marxa a fer el servei militar i quan torna en Miquel Planell es jubila.

"Val més ser un petit amo que un gran mosso" es deia i així agafa el traspàs del negoci de la barberia-perruqueria de Can Capa i oblida el seu somni de convertir-se en un gran mecànic.

Es recorda, a ell mateix, anant a treballar en Vespa. Es recorda d'una feina a destall, sense hores convingudes i es recorda del seu horari laboral: de dilluns a dissabte de 8 al matí a dos quarts de 2 i de 4 a 9 hores del vespre.

El 26 de març de 1980 obria una Barberia a Besalú deixant enrere la seva feina durant 20 anys a Can Capa de Banyoles. Les coses anaven bé i en Mariano l'ajudava amb els excedents de feina.

Bigotis i barbes amb "pulilla" (en pera o masclet), cares rasurades, caps ben pelats, talls esculpits a la navalla... es treballaven sense "màquines elèctriques". Tot i que existia els tints pels homes eren tan forts que si tacaven la seva roba, et podies acomiadar d'ella. Durant 50 anys dedicats a aquesta feina artesanal en Ramon ens revela que les tendències en pentinats, talls i barbes dels anys 60 i 70 es veien molt marcats pels cantants de l´època: 'melenes' Beatles, cabelleres Rolling Stone o patilles Elvis Presley havien estat un clàssic.

També ens reconeix que fins ben entrat l'any 1985 les dones i els homes no es barrejaven. "Existien perruqueries d'homes i perruqueries de dones. Estava molt mal vist que un home entrés en una de dones i al contrari", sospirava...

És ara que em mira amb ulls tranquils que semblen anunciar un final d'entrevista i un final al repàs a la seva vida de barber.

El temps ha anat canviant molt i està feliç d'haver arribat a la seva jubilació ara ja fa cinc anys. Els darrers anys van ser durs per mantenir la perruqueria: "Treballava per pagar impostos", explicava en Ramon. "Avui en dia encara existeixen barberies, però a ciutats més grans i potser ja no treballen d'una forma no tan artesanal".

"Ara per ara visc tranquil i feliç. Estic casat amb la Carme Peracaula i Planella. Tinc dos fills: la Dolors i l'Albert. La Dolors ens ha fet avis per dues vegades. Tenim la Isona de 8 anys i en Martí de 4". (...) "Quan va néixer el net petit, en Martí, la nostra filla i el seu home vivien a Brasil. La Carme i jo vam marxar allà uns mesos a donar-los un cop de mà. Van marxar a un nou país per fer d'avis"

"L'Albert, el nostre altre fill, és un mestre entregat. Sempre ha treballat pels nens i nenes i es fa estimar. Durant la nostra estada fora es va cuidar de la besàvia, la Cecília que té 88 anys i viu amb nosaltres".

Jo ara recupero la mirada cap a La Cecília que ens ha acompanyat durant tota l'entrevista. La seva carona és riallera i el seu fi humor ens ha acompanyat durant aquestes hores.

És hora de tancar llibretes i començar a acomiadar-se d'aquesta família tot observant a en Ramon serè i tranquil donant-me a entendre que s'estima la seva vida, la vida que ha viscut.

Autor: Laura R. Grau/GN

https://gironanoticies.com/noticia/38136-ramon-vidal-i-planas-una-vida-senzilla-una-vida-de-barber.htm